

ERDELYI MAGYARÁG

Felolvas szerkesztő:
Kádár Miklós
Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőségi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazul Nadravinactér 14 Telefon: 380

Ára 1 lej
IV. évfolyam 45 sz.
1935. FEBRUAR 14
Csütörtök

Az északafrikai feszültség mögött a sárga veszedelem rejtőzik

Japán uszítja háborúra Abessziniát Olaszország ellen

**Ötvenezer embert mozgósított az olasz kormány. --
Elkerülhetetlennek látszik a háborús összeütközés**

London, február 12.

A Reuter távirati iroda jelentése szerint Olaszország ultimátumot intézett Abessziniához és egyben

50.000 ember mozgósítását rendelte el. A zsúfolt katonavonatok egymás után rognak dél felé és

a háborús összeütközés elkerülhetetlennek látszik.

A hirtelen támadt háborús bonyodalomra az adott okot, hogy több fegyveres etiop csapat megámadta az olasz őrállomásokat és a csatározások következtében 5 olasz katona meghalt, 6 pedig megsebesült. Az abessziniák vesztesége még nagyobb.

Az abessziniai kormány hadműveletei mögött beavatott körök Japán kezét látják. A japán kormány az utóbbi időben igen erős befolyásra tett szert Abessziniában és kiképző tiszteket is küldtek a hadsereg számára.

London, február 12.

Az Evening Standard az olasz mozgósítással kapcsolatban megállapítja, hogy Anglia nincs érdekelve az ügyben. Anglia érdekei a Kék Nilusnál kezdődnek, mert ettől függ Szenegália vízzel való ellátása. A lap ezután az abessziniai haderő létszámával foglalkozik és megállapítja, hogy 100 ezernyi állandó hadsereg mellett, 300 ezer főnyi milícia felett is rendelkezik az abesszin császár. Ez a hadsereg azonban nagyon primitíven van felszerelve és a belga, meg a francia katonai bizottságok most igyekeznek modernizálni a felszerelést.

Az Evening Standard-nek az a véleménye, hogy ez a hadsereg harcászati szempontból össze sem hasonlítható azzal a haderővel, melyet Olaszország bármikor ki tud állítani. Egyébként Londonban tartják valószínűnek, hogy Olaszország bevonuljon Abessziniába, mert egy hónap múlva megkezdődnek az esőzések és ez minden katonai megmozdulást lehetetlenné tesz.

Páris, február 12.

Az olasz—abessziniai konfliktussal kap-

csolatos párisi cikkek, annak a reményüknek adnak kifejezést, hogy az olasz mozgósításnak inkább csak preventív jellege van és célja a megfélemlítés. Párisban remélik, hogy a konfliktus elsimul, de aianlják

Abessziniának, hogy tartózkodjon a határc incidensektől. Mussolini megmutatta, hogy képes gyors és határozott lépésre, ha arra szükség van. A francia sajtó reméli, hogy az incidens elsimul.

Kommunista tüntetés Bécsben a februári forradalom évfordulóján

Bécs, február 12.

Ma egy éve forradalmi harcok voltak az osztrák fővárosban. Az évforduló emlékére a szélső baloldali elemek tüntetést készítettek elő s bár a rendőrség, a tüntetést irányító bizottságot elfogta, mégis komolyabb megmozdulások voltak. Az utolsó pillanatban sikerült a második, 15 tagú végrehajtó bizottságot is elfogni, de ez már későnek bizonyult. A tüntetők a kilencedik

kerületben vonultak fel és vörös zászlók alatt éltették a kommunizmust. Több száz ember vett részt a tüntetésben és a rendőrség csak hosszas harcok után tudta szétverni a tömeget. Ezzel egyidőben a többi kerületekben és különösen a munkások gyűdekben volt komolyabb megmozdulás, de itt az állig felfegyverzett katonaság elfojtotta a készülő demonstrációkat.

1900 munkás sztrájkbalépett az aninoasai bányák mélyén

**Katonaság vette körül a bányatelepet. -- Csak félnapi
élelemmel rendelkeznek a sztrájkoló bányászok**

Aninoasa, február 12.

Ma reggel az aninosai bányákba leszállt 309 munkás. Kevéssel később feljűztek, hogy sztrájkba lépnek. Később leszállt még 218 bányász, akik szintén csatlakoztak a sztrájkolókhöz. A déli órákban mindegyik bányában tudomást szereztek a többi bányászok kijelentéséről, mire valamennyi föld alatt levő bányász, összesen 1900 munkás csatlakozott a sztrájkhoz és kimondták, hogy amennyiben az igazgatóság nem hajlandó felemelni fizetésüket, inkább ott halnak éhen a bányában, de nem jönnek fel.

A fizetésemelési kérelmet azzal indokolták meg, mivel kevés fizetésükből még fűteni sem igen tudnak.

A bányagazgatóság azonnal telefonon kért segítséget a vármegyei prefektustól, aki katonaságot rendelt a bányák köré, hogy erős kordont vonjanak a kijaratoknál. A bányagazgatóság azt hiszi, hogy tárgyalás nélkül is eredményt tud érni, mert a bányászok legfeljebb fél napi élelemmel rendelkeznek és legkésőbb a holnapi nap folyamán fel kell, hogy hagyjanak a sztrájkjal.

A 250 ajándékos verseny 24. száma

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

24

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az részt vehet az ajándékversenyen

1935 január 21. - február 20.

A NAP

Gyászos évfordulók

Alig pár nappal ezelőtt gyászos évfordulót ünnepelt a világ fővárosa, Páris. Február 6-án volt egy éve annak a szomorú emlékeztető tüntetésnek, amely vérről mocskolta be a világ legszebb terét, a Concorde-teret. A véres tüntetést a világ leggyönyörűbb színházának, Stáviskynek kimentetien aranyu panamáit robbantották ki és halottak, sebesültek százain keresztül végül is kormánybuktásban nyert befejezést az orosz eredetű színházos üzemeltetők által felkavart tüntetés.

Ma újabb gyászjubiläum van, egy másik európai főváros tart szomorú emlékeztető évfordulót. Ma egy éve annak, hogy Bécs munkásnegyedében szólaltak az ágyuk, ma egy éve, hogy az egykori osztrák szocialista védőrség, a híres zöld zubbonyos "Schutzbund" megkezdte véres harcát a kormány-csapatokkal, amelyek négy napon át tartottak és amelyek — mint az előrelátható volt — a forradalmárok teljes megsemmisítésével végződtek. A kistermetű Dollfuss kancellár ágyukat rendelt ki a szocialista munkásházak elé és ellenállásukra ágyugolyók-kal felelt, tönkretették a házakat és bentük emberek és — jaj — asszonyok és gyermekek százait.

Az első gyászos emlékeztető tüntetés a párisi előidézője, Stávisky halott volt már akkor, amikor a tüntetés kirobbant a Concorde-terén. Ma már egy évvel, a bécsi forradalom kitörése után Dollfuss is régóta halott. Nem a szocialisták kezétől esett el, hanem közös ellenségeik, a náci gyilkos fegyvergolyóitól. Páris és Bécs egyaránt gyászol, ártatlanul elhullott halottak százait gyászolja és azok, akik ezeknek a halottaknak kiontott véréért felelhetnének, ma már szintén nincsenek az élők sorában.

Azt lehetne hinnünk, vagy legalább is hinnünk kellene, hogy a nagy te'emrehívások elmaradnak, hiszen a gyilkosok maguk is halottak. Sajnos, nem így van. Az ártatlanok vére ma is égre kiált és a gyászos évfordulókat nem néma csendben, hanem újabb és újabb tüntetésekkel, sebesültek és halottak vérevel ünneplik meg itt is, ott is. Párisban a karhatalom minden erős összehasonlása dacára is kirobbantak a véres események az évfordulón és Bécsből szintén nyugtalanító hírek érkeznek az évforduló előtt.

Vér, vér és újból vér... A megkötösgosodott emberiség, az eszmék, elvek, tanúk és tévhitek utvesztőjében megzavart emberek szinte meg se tudnak mozdu'ni anélkül, hogy embertársaik ártatlan vérének folyóját ne lássák. Örülni, vigadni, szomorkodni, bosszút állni talán nem is tudnának vér nélkül. A vér emlékeztető, a gyászos évfordulókat újabb és újabb vérontással ünneplik és az emberben önkéntesen felbukkan a kérdés: vajjon nem azért kell-e az újabb öldöklés, vajjon nem azért szükséges-e az újabb vérontás, hogy jövőre ismét legyen mit megünnepelni, hogy jövőre újabb alkalmat nyíljon a vérontásra?

2. oldal

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935. FEBRUÁR 14.

Ujabb tombolanyerők

A 250 nyereményes tombola nyerőinek listáját vasárnapi számunkban közöltük. Ujabbban következő olvasóink küldték be nyerő számaikat és kapták meg nyereményüket:

Cotrus József, Baiti (pulover), Maier Lici Uioara (10 méter vászon), Réday Peter, Uioara (hócipő), Tóth Pál Görböd (2 kg. cukor), Hudacsek Sándor Tasnad (gyermekkabát), Szatmáry Károly Tileagd (gyermekcipő), Forró Márton Cluj (kabát), Kovács Anna Inei (női kabát), Halász János Bucuresti (cipő), Schvartz Erzsébet Satu-mare (hócipő), Hartmann Sári Beius (női harisnya), Pál Erzsébet Moacsa (nagykendő), Borsos Ferenc Osorheiu (vízeskészlet), Cra-ciun Irén Oradea (cipő), Sz. Farkas Imre Arpasel (keztü).
A kiadóhivatal elküldte postán a bizonyos címére a nyereményeket. Mindenki jelentkezze nála.
Várjuk a további jelentkezéseket.

A hőmérő higanyával mérgezte meg beteg édesanyját egy asszony

Timisoara, február 12.

Bestiális anyagialkosság tartja izgalomban a Timisoara közelében levő Parta község lakóit. Momir Persida 23 éves asszony együtt lakott édesanyjával. Az 58 éves anya súlyos tüdőbajban szenvedett és már közel állott a halálhoz, leánya pedig szerette volna megkaparintani vagyonát.

A beteg asszony azonban nem akarta leányára iratni a vagyonát és ezért Momir Persida elhatározta, hogy megöli anyját. A gyilkosságnak igen különös és egyben meg-

döbbentő módját eszelte ki az asszonyi bestia:

az anyja lázának mérésére szolgáló hőmérőt eltörte és a kicsurgó higanyt belekeverte anyja levesébe, amit azután megittatott a beteggel.

A szerencsétlen beteg fekvő asszony család hamar rosszul lett. Kétségbeesett kiáltó saíra berohantak a szomszédok, akik orvost hívtak. A beteg asszonyt haldokolva szállították be a timisoarai kórházba, gyilkos leányát pedig a csendőrök tartóztatták le.

Cinikusan vall a Szabadság-téri bankrablás fővádlottja

Budapest, február 12.

A budapesti törvényszék büntetőtanácsa tegnap délelőtti kezdte meg óriási érdeklődés mellett a Szabadság-téri bankrablók bűnügyének tárgyalását. Igen érdekes, hogy a tárgyalásra csak férfiakat engedtek be, a halgatóság sorában egyetlen nő sem volt látható.

Gadó elnök a vádlottak, Tari Nándor, Radovics László és Szepesi László személyi adatainak felvétele után ismerteti a vádlottat, amely a vádlottak előző bűnügyeit is egybefoglalja.

Ezután Tari Nándor kihallgatása következik. Tari kijelenti, hogy bűnösnek érzi magát, majd részletesen elmondja rablásainak történetét. Bevallja, hogy mielőtt hozzá fogtak volna

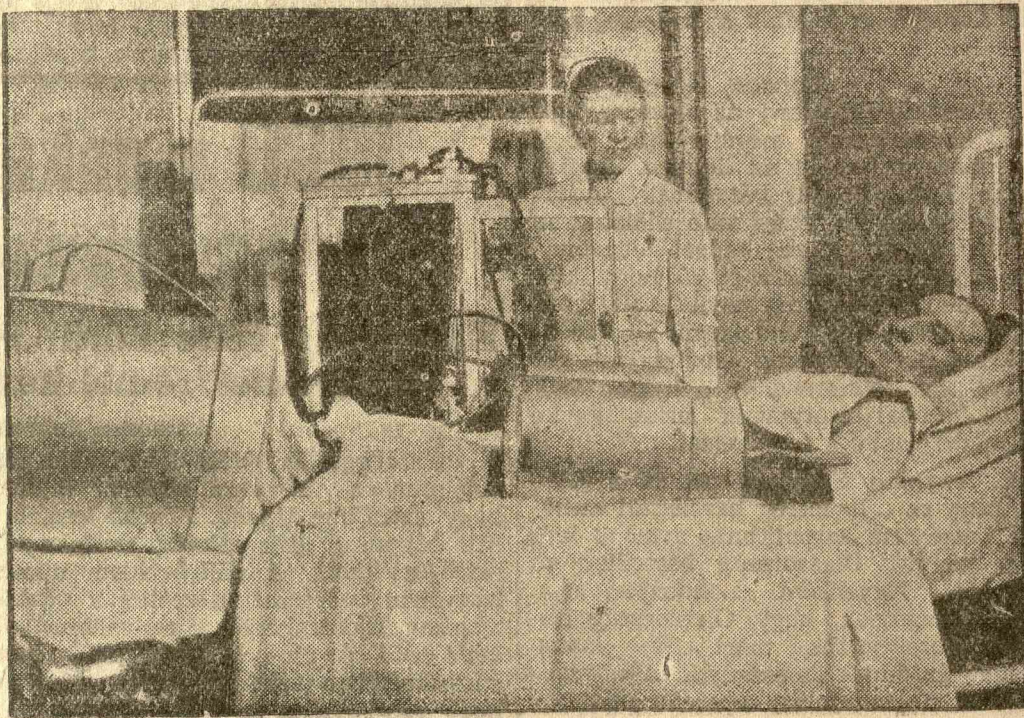
a rablásokhoz, Rákospalota határában mindhárman gyakorolták magukat a céllövészetben.

Najd elmondja, hogy a Szabadság-téri bankrablást voltaképpen a múlt karácsony előtti napra tervezték de ő

ellenezte ezt azzal az indoklással, hogy Karácsony a szertet ünnepe és ha a büntett akkor hajtják végre, annak nem fog örülni senki.

Ezért azután januárra akarták halasztani a bankrablást. Közben azonban Szepesi látott egy filmet, amelynek hatása alatt rávette társait, hogy Szilveszter délután hajtssak végre a támadást.

Tari ezután részletesen elmondja a rablás lefolyását, ami után az elnök a tárgyalást mára halasztotta.

Hogy gyógyítják a megfagyott embereket?

Egy amerikai orvos szenzációs találmányát próbálják ki megfagyott embereken. Egy készülék, amely az üres térbe levegő nyomásával akarja a megfagyott testrészekben a vérkeringést megindítani és ezzel a fagyás hatásait elmulasztatni. Képünkön egy megfagyott kezű és lábú embert kezelnek aki amputálás előtt áll és az új találmánnyal akarják megmenteni.

Megkezdődött a spanyol kommunista forradalmárok bünperének tárgyalása

Madrid, február 12.

Az ovidei hadbírótság előtt megkezdődött az aszturiai bolsevista forradalom bünperének tárgyalása. A fővádott Tcodomiro Menendez, szocialista képviselő, akit abban a pillanatban tartóztattak le, amikor hirdette az aszturiai független bolsevista köztársaságot. Menendezet börtönbe vetették, majd amikor a vizsgálóbírósnál kihallgatták, öngyilkossági szándékából kiugrott az ablakon. Súlyosan összetörte magát azonban nem halt meg. Beszállították a kórházba, ahol még a mai nap is fekszik. A hadbírósnak tárgyalást távollétében kezdtek meg. Menendez védője, akit hivatalból

neveztek ki, csak annyit tett, hogy felolvasta a bolsevista vezér emlékiratát, amelyben tagadja az ellene felhozott vádat és azt vallja, hogy

a forradalom idején nem is hagyta el a házat, csak akkor, amikor vörös csapatok kiküldöttel keresték fel és színtelen kényszerítették arra, hogy megjelenjen a hadsereg előtt és kiáltssa ki az önálló köztársaságot.

A memorandum után felolvasták a hadbírósnak ügyész vádiratát, amelyben halált és 100.000 pezetas kártérítést kérnek a bíróságtól. Az ügyben rengeteg tanút hallgatnak ki.

Vaida szenzációs nyilatkozatra készül a Tilea-bai ketten

Bucuresti, február 12.

Az Adeverul azt írja, hogy a nemzeti-parasztpártban még mindig nem ejtették el annak a tervét, hogy Tilea tiszteletére bankettet fognak adni. Hír szerint ez a bankett február 24-én végbe fog menni. Ebből az alkalomból Vaida olyan szenzációs nyilatkozatokat fog tenni, ami végleges szakítást fog előidézni a nemzeti-parasztpártban.

Négyre emelkedett a cherbourgi robbanás halálos áldozatainak száma

Páris, február 12.

Megírtuk, hogy Cherbourghban, a muni-ció gyárban robbanás történt, amely két halálos áldozatot követelt. A robbanásnak má-ra már újabb két halálos áldozata van, amennyiben két súlyosan sebesült, akiket beszállítottak a kórházba, tegnap éjjel meghalt. A halottak száma így négyre emelkedett. Súlyos sebesült van még három. — Egyről már szintén lemondottak az orvosok.

A rossz iskolai bizonyítvány áldozatai

Bécs, február 12.

Az osztrák fővárosban egyre ijesztőbb módon szaporodnak el a diákeltűnések. Az alsóbb és középfokú iskolák növendékei tömegesen tűnnek el. Az eltűnések csak a rossz bizonyítvány. Vasárnap nem kevesebb, mint tíz diákeltűnést jelentettek a főkapitányságon. Hat fiú és négy lány tűnt el. A rendőrség megindította a nyomozást az eltűnt gyermekek után.

RÁDIOMŰSOR

SZERDA

Bucuresti: 12.05: Gramofonlemezek — 13.15: Hírek 13.40: Könnyű zene 17: Felolvasás 17.15: A rádiókvartett hangversenye 18.10: Hírek 18.25: Hangverseny 19: Előadás 19.20: Gramofonlemez 20.05: Koncert 20.35: Stefanescu-Gheansa román dalokat és románcokat énekel 21.15: Hangverseny 22.15: Vendégfő zene.

Budapest: 7.45: Torna, utána: hanglemez 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzeti vizitációs szolgálat 13: Déli harangszó a Egyetemi templomból. Időjárásjelentés 13.05: Hetényi-Heidelberg Albert—Buday Dénes—Sebő Miklós triója. 13.30: Hírek 14.20: Pontos időjárás- és vízájárásjelentés 14.30: A honvédelmi vezérkar zenekara 15.40: Hírek élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek — 17.45: Pontos időjárás- és vízájárásjelentés. Hírek 18: Zenekari hangverseny 19: Munkás-félszóra 19.30: Csorba Dezső és cigányzenekara 20.10: T. Mátyás Erzsébet és Petheő Árpád előadása 21: Hanglemez 22: A rádió külügyi negyedőrája 22.20: Hubay Jenő dalai. 22.45: Báthy Anna 22.55: Hírek időjárás- és vízájárásjelentés 23.10: Jane Cutland zongorázik 24: Jan és Patrick Hoffmann jazz zenekarának műsora 1.05: Hírek.

3. oldal

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935. FEBRUÁR 14.

Ne felejtse el, hogy az Oszálysorsjáték sorsdöntő húzása

1935 február 15-én

van — Több mint 203 millió lesz kisorsolva egy napon. Vegyen sorsjegyet! Ujítsa meg sorsjegvét!

BANCA ILIESCU S. A. Cluj

Oradea-i fiók: **Bul. Regele Ferdinand 11.**

Egy magyar fiatalember bravurja

Motorcsónakon a világ körül

Október óta egész Európát körülhajózta a vakmerő fiatalember, de a vihar miatt Messina-ban megállásra kényszerült

Messina, február 12.

Még októberben történt, hogy Londonból egy fiatal magyar fiú indult utra egy kisebbfajta vitorlás csónakkal, hogy körülhajózza a földet. Gábor István, magyar tengerész motorcsónakjával elindult Londonból, mindenütt a partok mellett hajózott el. London-Rotterdam-Bordeaux-Vigó-Lissabon,

Gibraltár-Parma-Majorca és Barcelona voltak eddigi állomásai. A rossz időjárás következtében Gábor Istvánnak azonban meg kellett szakítania bizonytalan időre útját és be kellett vonulnia Messina kikötőjébe. Itt várja be az idő jobbrafordulását, hogy tovább utazzék a föld körül.

Pánik egy bihormegyei faluban a veszett kutyák garázdálkodása miatt

Hat embert és huszonnyolc kutyát martak meg a veszett ebek

Sacueni, február 12.

A veszett-kutyák garázdálkodása ismét áldozatokat követelt. Cadea községben, az Ermelléken két veszett-kutya hat embert és igen sok kutyát mart meg. A megmaradt embereket a cluji Pasteur-intézetbe szállították és eddig nem kevesebb mint 28 meg-mart ebet irtottak ki. A kis községben va-

roságos pánik uralkodik, mert attól fének, hogy a veszett ebek más kutyákat is meg-martanak, amelyek most szabadon járkálnak.

Fabricius Imre járási főállatorvos kiszállt a helyszínre és a legszigorúbb ebzárlatot rendelt el, hogy a veszedelem továbbterjedését megakadályozzák.

„Kijavítják“

a tihanyi visszhangot

A magas ták és épületek miatt a visszhang meggyengült az utóbbi időben

Budapest, február 12.

A Balaton-környékének egyik főbűn-kesége mindig a tihanyi visszhang volt. Egész mondatokat vert vissza a nevezetes visszhang, amelynek csodálására messze vidékről jöttek az emberek. Az utóbbi időben azonban az idegenforgalmi hivatalok nem kis megrökönyödéssel tapasztalták, hogy a visszhang nem „működik“ olyan tö-

kéletesen, mint eddig. Azonnal kutatásokat végeztek és megállapították, hogy a tihanyi apátság templomkörül emelt épületek, továbbá a magasra nőtt fák akadályozzák a visszhangot „kötelessége“ teljesítésében. — Ezért tavasszal „operálni“ fogják a tihanyi visszhangot, amennyiben néhány fát tövesztől kívágnak egyes épületeket pedig lebontanak, illetőleg máshová szállítanak.

A POTYAUTAS

29

— Nézz a szemembe! — kiáltottam. — Fogadni mernék, te nagyon jól tudod, hogyan került a zsebembe ez a tárcsa.

— Kitaláltad Clark! — vigyorgott rám Hand. — Lelepleztél. Bűnös vagyok.

— Szóval te loptad ki a kapitány zsebéből. És miért nem tetted a saját zsebedbe ezt az átkozott cigarettatárcát?

— Mert tudtam, hogy ott megtalálják. Biztam benne, hogy ha motozásra kerül a sor, engem biznak meg vele, de förtetlenül engem motoznak meg legelőször. Így aztán téged én motozhattalak meg legelőször. Így természetes, nem ta'áltam meg nálad a tárcát. Egyetlen kockázat volt, hogy a kapitány esetleg személyesen akar megmotozni bennünket. Nagyon kelemetlen helyzetbe keveredtél volna, Clark.

— Mondhatom, rettenetes lett volna! — El tudom képzelni!

— Nos, előkészítettél mindent? Azt akarom, hogy legelőször erről a tárcáról készítsd főlvételeket.

A cigarettatárcának mindkét oldalát lefényképeztem, miután az ujnyomokat behintettem aranyporral. A cigarettatárca nagyon föltűnő, díszes darab volt. Jóízű ember nem hordta volna a zsebében. Hand látszólag türelmetlenül várta, hogy elkészüljek feladatommal. Azután fogta a tárcát, leült és figyelmesen nézegetni kezdte.

— Mit akarsz azzal a tárcával? — kérdeztem.

Hand szórakozottan bámult az ablak sötét négyzetére.

— Ugy látszik, ez a tárcsa volt a cél... Vajon miért választották külön a többi ékszertől? Bizonyos, hogy a többi ékszer együttvéve sokkal értékesebb ennél. És ne meggondoljuk, hogy mily kétségbeesett eszközrel szedték el tulajdonosától, első pillanatra arra kell gondolnunk, hogy nem az anyag értékeért rabolták el. Ez a legnagyobb örültség lett volna.

— De szerintem, ez a Miguel csakugyan örült.

— Még az örültnék is van annyi esze, hogy ne dobja el zsákmányának értékesebb részét. Miguel azt állította, hogy valaki oda-hozta ezt a tárcát a podgyászraktárba és ott elrejtette. Ha mindent alaposan meggondolysz, nem vetheted el olyan könnyen ezt a vallomást. Nagyon valószínűtlen, hogy Miguel észrevétel nélkül behatolhatott volna az utasfülkék folyosójára. És ugyan mi vezet-hette volna éppen annak az utasnak a fülké-jébe, aki állandóan ennyi ékszert viselt?

— Igen, engem is ez a kérdés nyugtalanított.

— Lehet talán kedvező véletlenek össz-szejátszása, de ez is nagyon valószínűtlen. És akkor mit gondoljunk szegény Enright-ról? Nem lehet kétséges, hogy látott valamit, ami fölkelte a gyanuját valaki iránt. De mielőtt még jelentette volna, életveszélyesen megfenyegették. El sem képzelhető, hogy ezt Miguel tehette volna. Nem. Sokkal valószínűbb, hogy nem Miguel volt a gyilkos és, ha így áll a helyzet, akkor teljes érte-kének kell elfogadnunk Miguel vallomását. Amiből viszont természetesen következik, hogy a gyilkosságot a cigarettatárca miatt követték el, egyedül csak ezért! Tehát al-a-posan, a legnagyobb körültekintéssel meg akarom vizsgálni.

Pillanatnyi késedelem nélkül azonnal hozzáfogtam. En viszont a cocktailes pohá-
rakkal kezdtem foglalkozni. Összesen 10 da-
rab volt, de csak nyolcból ittak. Egyikben
még mindig volt egy kis folyadék. A többi
üres volt. Félgömböskék, talpas poharak vol-
tak. Nagyon nehezen boldogultam a fenyhé-
pekkel. Amikor végre elkészültem a hárma-
dikkal, hallottam, hogy Hand csukkan föl-
áltott.

(Folyt. köv.)

4. oldal. "ERDEELI MUNKÁRSÁG" 1935. FEBRUAR 14.

Ellenforradalmi megmozdulás Mexikóban

Mexikó, február 12.

Az utóbbi időben, mint ismeretes Mexi-
kó a forrongások földje volt. Szinte havan-
ként jöttek új kormányok, amelyek azon-
ban mindjobban és jobban megszigorítot-
ták a vallás szabadságát. Guadalupe városban most forradalmi megmozdulást
kezdeményeztek, hogy visszaállítsák az em-

beri, jogi és teljes vallásszabadságot. A fel-
kelőknek az a szándékuk, hogy megtámad-
ják a vörösingesek táborát és foglyul ejtve
a vezéreket, kikiáltják a független és sza-
bad Mexikói köztársaságot és véget vetnek
a diktatúrának. Jelenleg ugyanis a vörös-
ingesek pártja diktatorikus hatalmat gya-
korol és a keresztényeket üldözi.

Felrobbant egy autó Bucurestiben

A soffőr és utasok még idején kiugrottak
az égő autóból

Bucuresti, február 12.

Tegnap este nyolc óra tájban Bucuresti
legelőke öböl negyedében, az Independen-
ci uton egy hatalmas autó robbant kérésztűi.
Egyszerre csak a járókelők elszörnyelve
látták, hogy az autó hirtelen lángborot.
Mindenféle sikoltózás jajveszékelés ke-
szült, mindenki az autó felé rohant, ame-
lyet éppen a mentők előtt sikerült megáli-
tani. Az utasok és a soffőr kiugrottak a

lángokban álló autóból, abban a pillanatban
az autó hatalmas detonációval felrobbant.
Azonnal rendőri bizottság szállt ki, amely
megállapította, hogy az autó azért borult
lángba és azért robbant fel, mert az autó
benzintartálya hibás volt. Emberéletben
nem esett kár, csak a több mint fél millió
lejt erő automobil pusztult el. A kár azon-
ban biztosítás útján megtérül.

Rejtélyes gyilkosság Bécsben

A titokzatos gyilkos hazug mesével próbálja félrevezetni
a rendőrséget

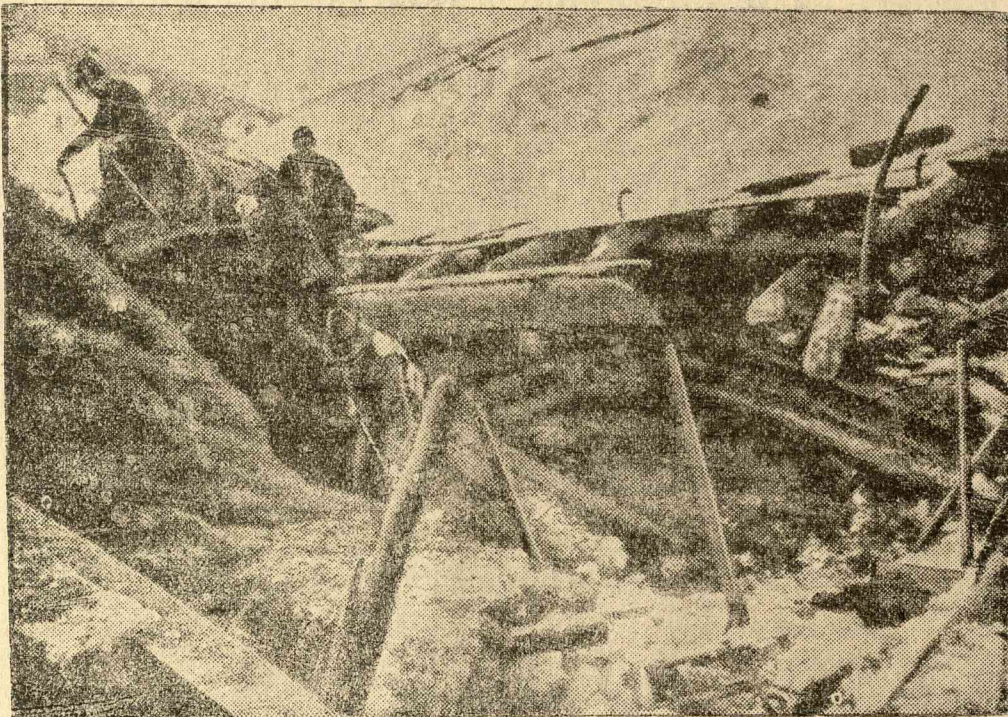
Bécs, február 12.

Tegnap éjjel az Alserstrossen rejtélyes
gyilkosság történt. A rendőrség két re-
volverdörrenést hallott és látta, hogy egy
jól öltözött fiatalember futni kezd a robogó
villamos után és felugrik rá. A rendőr azon-
ban megállította a villamost és letartóztat-
ta a lövődöző fiatalembert, akit vissza-
vezetett a lövődözés színhelyére. Legna-
gyobb meglepetésére egy munkáskülsejű fér-
fit látott vértől borítva holtan fekvő a köz-
vetlen fantasztikus vallomást tette:

Befordult az utra, amikor a munkás-

külsejű férfi hozzálépett és cigarettát kért.
Amikor elutasította, a munkás kést rántott.
Erre kivette revolverét és kétszer rálőtt ta-
madójára. Amikor látta, hogy a munkás
elesik, megijedt és futni kezdett.

A rendőr azonban nem adott hitelt a
férfi szavának, ki Marchold France hang-
versenyrendezőnek adta ki magát, hanem
letartóztatta és a kerületi kapitányságra ki-
sérte. Onnan bizottság szállt ki a helysín-
re és megállapította, hogy a munkást Do-
lecki Eduardnak hívják és egyáltalán nem is
volt kése. A rendőrség a titokzatos gyil-
kosság ügyében bevezette a nyomozást.

Egy lavinaszerencsélenség színhelye

A svájci St.-Antönle helysége 2400 méter magas hegyről hatalmas lavina omlott alá.
A hétméter két turistaházat szétzúzott és a benne lévőket eltemette. Két személy életét
vesztette.

EGY NAPRA

A FUNDATIA CAROL-PALOTA AZ EGESZ ORSZAG
ERDEKLODESENEK A KOZPONTJA LESZ
EZ A NAP LESZ
A SZERENCSE NAPJA
ES A REMENY NAPJA!

Február 15-ikén
lesz az
Állami Sorsjáték
negyedik osztályá-
nak a nagy húzása.
Hat óra alatt 34.451
nyereményt fognak kihúzni
203.746.000 le
összegben.
UJITSA MEG A SORSJEGYÉT!
VEGYEN ÚJ SORSJEGYEKET!

Colecturile principale din Ardeal, Banat și Bucovina

Arad	Banca Goldschmidt Casa de Păstrare Generală din Arad S. A.	Cluj	Economia Institutul Comercial de Credit
Brasov	Fortuna Alex. Enkelhardt	Oradea	Banca Dacia Union
Cerăuți	Banca Comercială Națională Boca Oehlbesser & Horowitz	Tg. Mureș	Ernest Révész
Cluj	Alfred Noe Banca Ilișca	Timișoara	Banca Centrală Banca de Scout Banca Timișoarei

Borzalmas robbanás a biharkeresztesi malomban

Három embert darabokra tépett az explozió,
két ember a halállal vívódik

Biharkeresztes, február 12.
Borzalmas robbanás történt tegnap a
fiatár mellett fekvő Biharkeresztes községe-
ben. A falu gőzmalma, eddig még pontosan
meg nem állapított okok miatt
felrobbant és a robbanás ereje dara-
bokra szakította a malomban tartózko-
dó Madárkay Tivadar malomtulajdo-
nos, továbbá Magyar Gyula és Nagy
István malomgépészeket.

A robbanás következtében a malom-épülete
rombadólt és Szabadszállási Ferenc és Mol-
nár Imre ellenőroket haldokolva húzták ki
a romok alól. Kórházban ápolják őket, de
felépülésükhöz kevés a remény.

A vizsgálat eddigi megállapítása szerint
a robbanást a levegőtartályok rossz szere-
lése okozta.

Megérkezett a szibériai fagyhullám

Dermesztő hideg uralkodik egész Európában, mialatt
Délországban nyár van és érik az eper
Oradeán 20 fok, Erdély több pontján 25 fok a hideg

Bucuresti, február 12.
A bucurestii meteorológiai intézet már
tegnap jelentette, hogy Szibéria felől fagy-
hullám közeledik felénk, amely egy-két na-
pon belül elborítja az országot. A jelentés
annyira valónak bizonyult, hogy
a fagyhullám már tegnap délután meg-
érkezett és valóban szibériai hideget
zúdított az egész országra.
A napok óta tartó szakadatlan havazás
csaknem mindenütt megállt és tartós fagy
és hideg váltotta fel. Egyes helyeken

éjjel a hőmérő 20—25 fokkal süllyedt a
fagypontra alá.
Erdély és Bánság országait vastagon bo-
ritja a megfagyott hóréteg és csaknem tel-
jesen lehetetlenné teszi a közlekedést. Az
autóbusz-forgalom még ma is szünetel min-
den vonalon, a vonatok is nagy késéssel köz-
lekednek. Oradea és Carei között a hófúvás
következtében a vasúti sínre nagymennyi-
gű hó rakódott le. A Bánságban több helyen
szünetel a vasúti forgalom.
Timișoara és Jimbolia között
a vasútvonalat két méteres hó borítja.

A pályamunkások között a hó eltakarításán, de egyelőre eredménytelenül.

A Simp'on-express két mozdónnyal közleke-
dik, de így is nehezen. A a aradkörnyéki va-
sútvonalakon szintén csak a legnagyobb ne-
hezségek árán tudják lebonyolítani a forgal-
mat, jöllehet mindenütt hókékekkel igyeksz-
nek megtisztítani a vasútvonalakat. Vercio-
rovánál

ezer méter kiterjedésű hógörgőgöz zu-
sant a pályatesztre, amit csak nagy ne-
hezségek árán sikerült eltakarítani. Véc-
letlen szerencse, hogy ebben az időben
egyetlen vonat sem járt erre — itt köz-
lekednek a nemzetközi vonatok — meré-
ha az iszonyu nagyságu hólavina vala-
melyik vonatra zuhan, az kiszámítha-
talan következményekkel járt volna.

A vonat közlekedés az ókirályság legtöbb
részében a minimumra redukálódott.

Hasonló je'entések érkeznek csaknem
egész Európa területéről. Spanyolországban
immár ötödik napja szakadatlanul havazik
és a leeső hőtömegek súlya alatt több ház
teteje beroskadt.

Rendkívül érdekes, hogy mialatt Euró-
pában, a déli fekvésű államokban is der-
mesztő a hideg.

Oroszország déli részén, a Kapsi-tenger
partvidékén 25 fok a meleg és több he-
lye kinyíltak a mező virágok és érik az
eper.

Bucuresti, február 12.

Az egész ország területén hatalmas hó-
viharakról érkeznek je'entések. Az Ó-Király
ságban éppen úgy mint Erdélyben méteres
a hó és a közlekedés csak nagy nehézségek
árán bonyolítható le. Jugoszláviában nason-
ló a helyzet. Dalmáciában orkászzerű hóvi-
har pusztít és az országutakon minden for-
galom szünetel. A vonatok nyílt pályán
megrekedtek és csak nagy nehézségek árán
lehetett a zágrábi gyorsvonatot egy állomá-
sra bevontatni.

Oradeán kedden reggel mínusz 20 fok
volt a hőmérséklet. Hasonló sőt ennél is
nagyobb hideget jelentettek az ország többi
részéből is.

Bucuresti, február 12

A hideg egyre fokozódik. Bucurestiben
a hőmérséklet 17 fokra süllyedt alá. Buc-
ovinában és Besszarábiában újabb havazás
volt, tegnap éjjel esett, úgy hogy a vona-
tok közlekedése a legnagyobb akadályokba
ütközik.

— A szenvedő, beteg nőket reggel éh-
gyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József”
keserűvíz 2-3 óra alatt könnyű, légy bélkiürüléshez
segít és ezáltal igen sok esetben rendkívül jótékony ha-
tással van a beteg szervekre. A női betegségekre vo-
natkozó tudományos irodalom több nagynevelő alapvetője
írja műveiben, hogy a Ferenc József vízzel elért
kitűnő eredményekről saját kísérletei útján is alkalma-
volt meggyőződést szerezni.

Leánykereskedők karmai közé került egy salumarei urilány Jasiban

Jasi, február 12
A rendőrséghez jelentés érkezett, hogy
Tasoulescu Mária salumarei urilány, aki a
jasi egyetem filozófiai fakultásának hall-
gatója, 19 éves, két nappal ezelőtt rejtélyes
körülmények közt nyomtalanul eltűnt. A
rendőrségnek az a véleménye, hogy a feltű-
nően csinos fiatal leány leánykereskedők
karmai közé került.

Időjárás

A hideg egyelőre csak keveset gyengül.
Az éjjeli lehűlés nyugaton, egyes helye-
ken fokozódhatik is. Változó felhőzet,
néhány helyen, főleg északon újabb ha-
vazás. Mérsékelt déli, délnyugati szél,
egyes helyeken hóviharok. Egy-két
nap múlva erősebb enyhülés lehetősé-
ges.

5. oldal „ERDELYI MAGYARSÁG”
1935. FEBRUÁR 14.

Benes fel akarja osztítani Lengyelországot a Szovjet és Csehszlovákia között

Benes csehszlovák külügyminiszter a "Cesko Szlovo" című lapban éles kirohantást intézett Lengyelország ellen. A cikknek a címe: "Felosztandó-e Lengyelország?" A cikkben Benes nem kevesebbet követel, mint Lengyelország azonnali és sürgős felosztását a Szovjet és Csehszlovákia között. Benes szerint Lengyelországnak, mióta otthagytta Franciaországot és Németországgal szövetséget kötött, nincs létjogosultsága és veszélyezteteti Európa békéjét.

Benes cikkének nagy szenzációt keltett mindenütt.

Oradeán maximálták a kenyérrájakat

A barna kenyér ára 6 lej lett

A városi interimbizottság keddi délutáni ülésén Fildan József ügyosztályfőnök jelentése után dr. Bleda László alpolgármester javaslatára a kenyérrájakat a következőképpen maximálták:

Fehér kenyér: 7 lej 50 bani,
barna kenyér: 6 lej,
fehér liszt: 6.30 lej,
barna liszt: 5.50 lej.

Lasou gazdasági ügyosztály főnök bejelentette, hogy a Rimanóczy szálló árlejtésének eredményét a központi árlejtési bizottság jóváhagyta és Bica Lucia és Fildan Mária e hó 14-én veszik át a bérletet.

A tanács tudomásul vette a villamosmű faárlejtésének eredményét is, de a szállítót fel fogják szólítani, hogy 50 százalékban adja on hasított fát.

Kirabolnak és borzalmasan megkínözták egy kereskedőt

Saját unokaöccse volt a tettes

Romanból jelentik: A Raulu uca 2 számú házba Mandel Isachoz tegnap éjjel két fegyveres bandita tört be és mivel a kereskedő nem akarta pénzét előadni, borzalmasan megkínözték. A kínvallatás hatása alatt a kereskedő átadta a banditáknak 130 ezer lej készpénzét.

Reggel a kereskedő feljelentést tett a rendőrségen és bejelentette, hogy az egyik banditában unokaöccsére ismert, aki Gaatzban lakik és valószínű, hogy maután tudta nagybátyjáról, hogy sok pénzt tart odahaza, egy cinkosa segítségével kirabolta.

Amiért botránnyal fenyegezőztek

Bilincsbe verten állottak a törvényszék elé kedden a budapesti bankrablók

-- Radovics vallomása --

Budapestről jelentik: Kedden reggel folytatják a Szabadság téri bankrablók büntperének tárgyalását. A tárgyalás elején Gado elnök kihirdette, hogy a főtárgyalás ideje alatt az összes vádlottak mindegyikének maradnak. Erre az intézkedésre az szolgáltatott okot, hogy Radovics állítólag kijelentette a fogházban társai előtt, hogy botrányt csinál a tárgyalási tereiben.

Radovicsot vezeték elő, akitől az elnök megkérde, hogy megfelel-e a valóságnak az amit az örök jelentettek?

— Nem — válaszolja Radovics.

— De társai azt állítják — replikázik az elnök.

— En nem állítom — hangzik a szemtelen felelet.

Ezután az elnök figyelmezteti a vádlottat, hogy valljon be mindent, mert csak a szíves vallomással segíthet magán.

Radovics vallomása elején elmondja, hogy Szepesi keze alatt inaskodott. Egy alkalommal kerékpár lopás miatt megbüntették s amikor kiszabadult büntetése letöltése után, nem talált elhelyezkedést. Lassan nyomorba jutott és nélkülözött.

Egyszer találkozott Szepesivel, aki azt mondta neki, hogy sok pénzt lehetne keresni. Első ízben egy taxi lopásnál segédkezett

és nagyon jól "dolgozott", mert Szepesi megdicsérte:

— Látom — mondta neki, hogy ügyes gyerek vagy, majd mást is rád bízunk.

Ezután a Szabadság téri rablásról beszélt és elmondja, hogy nem tudja ki eszette ki a rablást.

— Arra azonban emlékszem — vallotta — hogy gyilkolni semmiesetre sem akartunk.

— Hogy lehet az — kérde az elnök — hogy Tari és Szepesi kitűnő lövők és mégis maga lőtte le az áldozatokat?

— Tisztára véletlen — mondja szomorúan Radovics — tessék elhinni, hogy az egész csak fatális véletlen.

A fegyverbeszerzésről beszél, majd így folytatja:

— En még táskát is akasztottam a mellemre, hogy legyen a pénzt hovátenni.

A terembe elsőnek léptem be és egyenesen a pénztár felé rohantam. Kezemben revolver volt és úgy ordítottam: "Fel a kezekkel!" Alió tettem néhány lépést, mikor lövést hallottam és ez megzavart kisé.

— De hiszen Tari lőtt — mondja csodálkozva az elnök.

— En azt nem tudtam. Teljesen megzavarodtam és össze-vissza lövöldöztem.

Egészen addig, amíg egy lövést nem kaptam a vállamba.

— Miért lőtte le Benyákot? — kérdezte az elnök. (Benyák a bank kifizető fiúja volt).

— Nem emlékszem, nem tudom.

Elnök: Vallja be, azért tette, mert félt, hogy Benyák elárulja magát. Hiszen együtt inaskodtak és feltételezhető volt, hogy ő felismerte magát.

Radovics: En nem ismertem meg. Nem emlékszem.

Ezzel Radovics kihallgatása véget ért és Tari vezeték elő.

Az elnök legelőször azt kérde tőle, hogy mért vitt magával kötszereket.

— Arra számítottunk, hogy megsebesülünk és azért vittem kötszert, hogy el ne vérezzünk.

Vallomásában elmondja, hogyan menekültek, hogy mosták ki sebeiket egy gőzfürdőben és miképen akadtak rájuk a detektívek.

A tárgyalás folytatódik.

Heti műsor:

Szerda fél 9 órakor: A nápolyi kaland (Vadnay-Békely-Lajthay nagyoperettje).

Csütörtök délután 4 órakor: Romeo és Julia (Olcsó helyárakkal).

Csütörtök este fél 9 órakor: A nápolyi kaland.

Péntek fél 9 órakor a Katolikus Körben: Az abbé.

Szombat délután 6 órakor: Ma éjjel szabad vagyok 15 és 25 lejes helyárakkal.

Szombat este 9 órakor: Nápolyi kaland.

ROMEO ÉS JULIA csütörtök délután 5 órakor kerül színre 15 és 25 lejes helyárakkal.

AZ ABBE VAGY A GYÓNÁS SZENT-SÉGE pénteken este a Katolikus Körben. Pénteken este fél 9 órakor a Katolikus Körben játszik a társulat, mely alkalommal színre kerül Paul Athelme 3 felvonásos színműve az Abbé vagy a gyónás szentsége. Ezt a darabot Budapesten a Kamara színház 100 előadásban hozott ki a legnagyobb erkölcsi siker mellett állandó zsufolt házak előtt.

Mozgósínházak műsora:

Apolló Mozgó

Kacagó tarka tavasz.

Capitol Mozgó:

Az első és a második

Heyman Színkör

Amok.

„Magus” egerirtószert 120 egér kipusztítására — — — — 10 Lei
„Binicid” patkányirtószert — — — — 32 Lei
„Pusztol” svábbogárirtószert — — — — 15 Lei
Meg nem telelés esetén tízszeres pénzt adunk vissza.
Viszonteladónak megelé elő rabatt!
Stern József vaskereskedés Oradea, Piața Mihai Viteazul 2.

APRÓHIRDETÉSEK

Careibe az Erdélyi Magyarság aranytására ügyes laparust felveszünk. Jelentkezni ottani bizományosunknál.

Négy közepiskolát végzett fiú papírútlethe tanulónak felvétetik. Pásztor Ede vez. 249/

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA